

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobkyně: **T. S. N.**, narozená X,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem X,
zastoupená Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2023, č. j. MV-100503-4/SO-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 3. 7. 2023, č. j. MV-100503-4/SO-2023, a usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 27. 4. 2023, č. j. OAM-6405-3/DP-2023, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **10 800 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2023, č. j. MV-100503-4/SO-2023, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 27. 4. 2023, č. j. OAM-6405-3/DP-2023, kterým bylo dle § 169r odst. 1 písm. d)

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, neboť žalobkyně podala žádost o prodloužení pobytu v době, kdy k tomu nebyla oprávněna. Z obsahu napadeného rozhodnutí plyne, že původní platnost povolení k dlouhodobému pobytu žalobkyně za účelem soužití rodiny byla stanovena do 6. 1. 2023, přičemž žalobkyně žádost o prodloužení předmětného povolení podala 1. 3. 2023.

Žaloba

2. Žalobkyně nesouhlasila s tím, jak se žalovaný vypořádal s odvolací námitkou týkající se podání žádosti v době, kdy k tomu nebyla oprávněna. Poukázala na to, že doložila lékařskou zprávu, dle které byla od 2. 1. 2023 do 28. 2. 2023 nemocná a potřebovala klidový režim. Její zdravotní stav byl velmi špatný, měla akutní bronchitidu a navíc měla prokázáný Covid-19, kdy docházela toliko k lékaři a nebylo v jejích silách si podat předmětnou žádost. Jakmile se její zdravotní stav zlepšil, tak ihned žádost podala, kdy lhůta dle § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla zachována, neboť od uplynutí klidového režimu do podání žádosti neuplynulo 5 pracovních dní. Správní orgány dostatečně neposoudily zdravotní problémy žalobkyně, která byla vážně nemocná, jak dokládá i lékařská zpráva. Zcela prokazatelně se jednalo o objektivní překážky na její vůli nezávislé, které jí ve včasném podání žádosti bránily, a správní orgány postupovaly čistě formalisticky, jestliže se dostatečně nezabývaly doloženou lékařskou zprávou, což vedlo k zastavení řízení.
3. Namítala, že prostřednictvím nesprávného a nezákonného postupu správního orgánu prvního stupně, se správní orgány účelově vyhnuly povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí. Konstatovala, že na území ČR žije již dlouhou dobu, pobývá zde spolu s manželem T. T. B., nar. X, který má na území ČR povolen trvalý pobyt a taktéž se dvěma nezletilými dětmi T. N. Q. B., nar. X, a T. T. M., nar. X. Nezletilé děti jsou ve věku, kdy by nemohly žít bez své matky, respektive kdyby matka musela odcestovat, tak by to mělo obrovský dopad do života jejich dětí, které ji ke svému životu potřebují a mohlo by dojít k psychickým problémům po dobu jejich odloučení. Je to právě žalobkyně, kdo se o děti stará, vychovává je, vaří jim a dělá všechnu potřebnou práci, zatímco manžel obstarává finanční prostředky. Rozhodnutí žalovaného je dle žalobkyně nepřiměřené.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě trval na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a odmítl námitky uvedené v žalobě jako nedůvodné a v podrobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. Uvedl, že správní orgány s ohledem na předloženou lékařskou zprávu řádně posoudily zdravotní stav žalobkyně v inkriminované době, nicméně shledaly, že žalobkyně svou žádost mohla podat dle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců až 120 dní před uplynutím platnosti povolení, eventuálně k podání žádosti mohla využít jiných prostředků (např. poštovních služeb nebo žádost podat pomocí zmocněného zástupce). Odmítl, že by postup správních orgánů byl čistě formalistický. Nelze považovat za přejatý formalismus, jestliže žalovaný dojde ke stejnému závěru jako správní orgán I. stupně, který postupuje podle příslušných ustanovení zákona, který stanoví povinnost řízení zastavit. K námitce, že se správní orgány vyhnuly své zákonné povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí, žalovaný uvedl, že v daném případě se jednalo o zastavení řízení o žádosti, ve které nebylo namístě posuzovat přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Posouzení věci soudem

5. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
6. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
7. V nyní projednávané věci je sporné, zda žalobkyni v podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití rodiny zabránil důvod na její vůli nezávislý. Žalobkyně společně s podáním žádosti, kterou podala dne 1. 3. 2023, doložila lékařskou zprávu ze dne 28. 2. 2023, v níž jí byl stanoven klidový režim a po určitou dobu izolace vzhledem k diagnóze J.20.9 (pozn. soudu - akutní bronchitida) a U07.1 (pozn. soudu - Covid-19). Žalovaný přesto dospěl k závěru, že nemoc žalobkyně takovým důvodem nebyla, neboť její stav nevyžadoval hospitalizaci a nebránil jí ani jinak v podání žádosti. Dále konstatoval, že žalobkyně mohla využít i jiných prostředků k podání žádosti (např. podat žádost cestou poštovní přepravy nebo prostřednictvím zmocněného zástupce).
8. Důvody na vůli cizince nezávislé, které brání včasnému podání žádosti, jsou neurčitým právním pojmem, který je postupně vykládán v judikatuře [rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 24. 8. 2021, č. j. 1 Azs 212/2021-37, bod 25, a ze dne 7. 3. 2023, č. j. 1 Azs 280/2022-32, bod 23]. Již v rozsudku ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Azs 62/2014-31, NSS uvedl, že *„nemoc zapříčiňující pracovní neschopnost je skutečně třeba považovat za důvod na vůli cizince nezávislý [...], neboť takováto nemoc je již natolik intenzivní, že dočasně brání nemocnému cizinci v pracovní činnosti, tj. i úkonům svou náročností odpovídající podání předmětné žádosti.“* V rozsudku č. j. 1 Azs 280/2022-32 pak NSS akceptoval jako důvod na vůli cizince nezávislý také situaci, kdy je cizinci *„v posuzovanou dobu doporučen klidový režim a ‚nevycházet‘, tj. režim obdobný dočasné pracovní neschopnosti.“*
9. Již z výše uvedeného je zřejmé, že důvodem na vůli cizince nezávislým nemusí být nutně zdravotní stav dosahující intenzity bezvědomí, vyžadující hospitalizaci či karanténu – takto vysokou hranici zákon a relevantní judikatura nevyžadují. Podstatné je, zda zdravotní stav představuje takovou překážku, která brání cizinci v podání žádosti. Může se proto jednat také o jinak běžné a nikterak závažné onemocnění, které však vyžaduje pracovní neschopnost (viz výše), anebo se může ve specifických případech jednat dokonce i onemocnění osoby od žadatele odlišné, která však vyžaduje žadatelovu péči (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 142/2011-62).
10. V nyní projednávaném případě se jednalo o situaci obdobnou té, která byla řešena v rozsudcích NSS č. j. 1 Azs 280/2022-32 či ze dne 30. 7. 2024, č. j. 9 Azs 151/2024-50. Z obsahu žaloby plyne, že žalobkyně není zaměstnána, neboť je to právě žalobkyně, která se má o děti starat. Žalobkyně tedy zjevně nemohla mít režim dočasné pracovní neschopnosti. Žalobkyně nicméně doložila lékařskou zprávu, v níž jí byl v rozhodnou dobu stanoven klidový režim a po určitou dobu izolace vzhledem k výše popsáním diagnózám.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Soud nespatřuje mezi doporučením nevycházet a klidovým režimem žádný zásadní rozdíl, neboť v obou případech je podstatou doporučeného režimu setrvat po stanovenou dobu v domácím léčebném prostředí bez vycházení z domu (srov. rozsudek NSS č. j. 9 Azs 151/2024-50). Závěry rozsudků č. j. 1 Azs 280/2022-32 a 9 Azs 151/2024-50 proto lze na nyní projednávaný případ plně aplikovat.

11. Soud dodává, že ani soud, ani správní orgány nedisponují odbornými znalostmi, které by jim samotným umožňovaly posoudit zdravotní stav žalobkyně v rozhodné době a v návaznosti na to hodnotit, či spíše spekulovat, co všechno byla žalobkyně s danou diagnózou schopna činit, či nikoliv. Podstatné v nyní projednávaném případě je, že lékař žalobkyně stanovil režim obdobný pracovní neschopnosti, což je podle závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 280/2022-32 a 9 Azs 151/2024-50 důvodem na vůli cizince nezávislým ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
12. Soud se neztotožňuje ani s úvahami, jakou formou měla žalobkyně žádost podat, případně zda za tím účelem měla zmocnit třetí osobu. Ze zákona ani z judikatury nevyplývá, že by hypotetická možnost zmocnit k podání žádosti třetí osobu vylučovala aplikaci § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Právě naopak, snaha podat žádost alespoň prostřednictvím zmocněnce je judikaturou hodnocena spíše ve prospěch žadatele (srov. rozsudky NSS č. j. 4 Azs 62/2014-31 a č. j. 1 Azs 280/2022-32). Skutečnost, že tak žalobkyně neučinila, jí však zároveň nemůže být kladena k tíži, neboť v takovém případě by aplikace § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců přicházela v úvahu pouze u žádostí, které je třeba podat osobně, a to pouze u osob, pro něž bylo z nějakého důvodu fyzicky nemožné se k podání žádosti osobně dostavit. Tak tomu však zjevně není, jak je zřejmé z výše citované judikatury. Úvahy, proč žalobkyně k podání žádosti nezmocnila třetí osobu, by pak byly rovněž pouhou spekulací narážející na lékařem výslovně stanovený léčebný režim, pro kterou zde, jak soud uvedl již v předchozím bodě, není místo.
13. Soud konečně zdůrazňuje, že již v rozsudku č. j. 4 Azs 62/2014-31 NSS uvedl, že „*v obdobných případech je třeba postupovat při zjištění skutkového stavu zvláště pečlivě. Neprodloužení dlouhodobého pobytu cizince má totiž pro cizince závažné důsledky – zejména se jedná o povinnost vycestovat, v důsledku které dojde zpravidla k omezení, narušení, či dokonce k úplnému přetrhání osobních vazeb cizince k rodinným příslušníkům a jiným jemu blízkým osobám na území České republiky, s čímž souvisí i jiné závažné důsledky – cizinec, který vycestuje, si musí zajistit ubytování a obživu mimo území České republiky.*“ Ustanovení § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců umožňuje cizincům vyhnout se v odůvodněných případech výrazně nepříznivým důsledkům podání žádosti po lhůtě, a to včetně případů, kdy její podání „odkládali“ na samý konec lhůty. Je samozřejmě namístě zabránit zneužívání zmíněného institutu. V nyní projednávaném případě však z ničeho nevyplývá, že by se o takový případ jednalo.
14. Soud proto uzavírá, že žalobkyně v souladu s § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dostatečně předešřela a doložila důvod nezávislý na její vůli, který jí zabránil v podání žádosti v řádné lhůtě, a naplnila tak podmínky pro její podání v náhradní lhůtě. Správní orgán I. stupně proto pochybil, pokud řízení o žádosti zastavil a žádost neposoudil meritorně.
15. S ohledem na uvedené soud považoval za nadbytečné, a tedy v rozporu s procesní ekonomikou, vypořádávat zbylé žalobní námitky týkající se zejména dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně.
16. Soud uzavírá, že správní orgány pochybily, jestliže rozhodly o tom, že řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soužití rodiny bylo zastaveno a žádost po věcné stránce neposoudily. V tom soud shledává vadu řízení dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy že správní orgány v řízení podstatně porušily ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo vliv na zákonnost jejich rozhodnutí. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Vzhledem k tomu, že uvedeným pochybením je zatíženo i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil také rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V dalším řízení správní orgány projednají žádost žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Správní orgány jsou právním názorem vysloveným soudem v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

17. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, přestože žalobkyně na jednání trvala, neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno dle § 76 odst. 1 s. ř. s. a v takovém případě právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.
18. Vzhledem k tomu, že žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 10 800 Kč. Náhrada se skládá ze zaplacených soudních poplatků ve výši 3 000 Kč za podání žaloby a ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobkyně po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – písm. a); podání žaloby – písm. d)] a z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu].

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. října 2024

Mgr. Ladislav Vaško v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.